GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 48.

We Srzodę Dnia 14. Czerwca 1797.

ROZPORZĄDZENIE
C. K. Pełnomocney zadworney Kommisfsyi Gallicyi zachodniey.

Termin pod dniem 15 kwietnia r b. na trzy miesiące ustanowiony dla wzięcia rekursu w drodze polityczney, znosi się znowu.

Względnie do nadeszłego nadwornego dyrektoryalnego dekretu de dato 27 Aprilis A Ctis, maią Termina pod dniem 15go tegoż samego miesiąca na trzy miesiące przedłużone końcem wzięcia rekursu w drodze polityczney, z dniem 14 maia r. b. znowu poprzestać, i od dnia 15 maia r. b. zaczną znowu drogą dawniey używaną iść.

Co się do powszechney wiadomości i zachowania podaie. W Krakowie dnia 1 maia 1797 roku.

Jan Wacław baron de Margelik,
J. C. K. Apostolski Mości pełnomocny Kommisfsarz.

Franciszek Adam Mitscha.

Z Paryża d. 26. Maia.

Na sefsyi rady 500 d. 24 przystąpiono do zbierania głosow na 10 kandydatow do obrania iednego nowego członka do dyrektoryatu, których rada 500 radzie starszych podaie. Podług 140 artykułu konstytucyi winna rada 500 w piąciu pierwszych dniach po uczynionym losowaniu, przez które ieden członek z dyrektoryatu wychodzi, nowych kandydatow proponować, z ktorych rada starszych w przeciągu pięciu drugich dni nowego dyrektora obierze. Prezydent rady 500 Pichegru ogłosił liczbę głosow: z 458 głosuiących miał:

1 Barthelemy nas poseł w Szwaycaryi

2 Bougainville szef eskadry 264.
3 Viellard narodowy oskarżyciel 263.
4 Rhedo - Beaupreau exminister marynarki 249.
5 Tarbé dawniey minister skarbowy 245.
6 Germain Garnier exadministrater Paryża 238.
7 Borda szef eskadry 233.
8 Desmeunier exkonstytuant 233.
9 Cochon minister policyi 230.

Ci 9 obywatelow zostali na liście kandydatow do dyrektoryatu umieszczeni. Przystąpiono potym do obrania 10go kandydata. Głosy szły za Xciem Ursel w Belgium, jenerałami Beurnonville, Maſsena, Kleber, Scherer, Angereau, ministrem zagranicznych związkow Lacroix; za obywatelami Forbonais, Pleville, Francizkim Neufechateau i Lecarlier były głosy podzieione. Nakoniec jenerała Beurnonville, który miał 193 głosow umieszczono iako 10go kandydata na liście.

Lista ta iuż iest radzie starszych odesłana, która zapewne nie długo do obrania nowego dyrektora przystąpi. Wielu mniema, że Barthelemy nim zostanie.

Bougainville, który się na liście kandydatow do dyrektoryatu znayduie, iest ten sam, który znaną podroż około świata uczynił. Forbonnais był dawniey członkiem akademii Francuzkiey i rożne szacowne dzieła względem polityki wydał. Xżę Ursel był dawniey prezydentem stanow Brabancyi.

Redaktor pod d. 24 t. m. mieści w sobie:

" Obywatel Serbelloni poseł Włoskich republikanów przyszedł dziś do dyrektoryatu dla doniesienia mu, że iest członkiem dyrektoryatu nowey rzeczypospolitey Włoskiey obrany, że w kilka dni opuści Paryż dla udania się na mieysce swego przeznaczenia. (Już wyiechał z Paryża.) Mowił dyrektoryatowi, że gdy uczucia i nadzieie wszystkich obywatelow tey rzeczypospolitey na Francyi polegaią, a nazwiska Cyspadańskiey i Transpadańskiey rzeczypospolitey iedynie z topograficznego położenia względem Rzymu pochodzą, nie odpowiadaią zatym uczuciom tym. Prosił dyrektoryatu imieniem swych wspołziomkow, aby rzeczpospolita Włoska przybrała sobie nazwisko takie coby scisłem związkom intereſsu i wdzięczności odpowiadało, które ich z rzecząpospolitą Francuzką łączą. Nowa ta Włoska rzeczpospolita będzie się więc na dal Transalpeyską rzecząpospolitą nazywała."

" Batawskiey rzeczypospolitey posłowie, którzy zostali zmienieni, dziś pożegnalną audyencyą mieli."

" Ostatnie listy od Włoskiey armii donoszą, że arystokratycki rząd w Wenecyi zupełnie zniesiony został i przez inny zastąpiony, i że kommiſsya z 10 członkow złożona za zezwoleniem jenerała Buonaparte sama całem kraiem rządzi."

Francuzcy kommiſsarze, stoi daley w Redaktorze, wysłali iuż pod d. 9 kwietnia pierwszy transport kunstownych dzieł do Paryża, które w traktacie z Papieżem są umowione. Ten transport zamyka w sobie 9 wozow z statuami, a ieden z obrazami. Apolo i Laocoon nie znayduią się w tym transporcie, ponieważ oczekuią ieszcze wozow, które dla tych nieoszacowanych sztuk umyślne musiano kazać robić. W Liwornie zabrali Francuzi obraz Michała Angelo, który Angielski kon-

sul własnie chciał do Londynu odesłać. Bardzo dobrze, że Francuzi Włoskie dzieła kunsztow do swego kraiu sprowadzaią &c Między 20 statuami, które z Rzymu do Paryża wysłano, i z ktorych 7 z kapitolium, reszta z Watykanu wzięto, między temi iedna bronzowa iest, resta z marmuru, znayduią się statui Juliusza Cesara, Antoniusza, Sardanopola, Juniusza Brutusa, Herkulesa, Wenery, Klio, Amor i Psiche, umieraiącego zapastnika, Adriana, Minerwy, Alexandra, Homera &c. i 5 obrazow.

Pod d. 23 t. m. dyrektoryat wydał następuiący list do ministra woiennego.

Męztwu Francuzkich armiy, Obywatelu Ministrze, winna rzeczpospolita i Europa poprzestanie nieprzyiacielskich krokow. Lecz wspomnione armie tym się tylko skutecznie do przyspieszenia zupełnego pokoiu przyłożą, gdy się w zupełności zostaną, i nadal swe nakazuiące i zwycięzkie massy w zupełności wystawią. Jest zatym konieczna, aby aż do wspomnionego czasu zupełnego pokoiu, waleczni obrońcy oyczyzny żadnych urlopow nie domagali się i ty sam, Obywatelu ministrze, trwał przy nieudzielaniu żadnych urlopow. Lubo życzenie pokoiu nie pozwala w tym momencie, kiedy przez podpisanie i ratyfikowanie przedugodnych artykułow pokoiu rozlew krwi za przestał, zwrocić walecznych obrońcow od armiy, z których się one składaią, i gdy oprocz tego naypomyślnieyszych skutkow z negocyacyi oczekiwać potrzeba, mogą się iednak te armie bez znacznego zmocnienia ich w czasie negocyacyi w poważnym stanie utrzymać. Ta trocha żołnierzy, którzy do skompletowania regimentow potrzebni są, nie wiele znaczy; i gdy teraz nie można wszystkich żołnierzy, którzy się w domach znayduią od marszu, każdy do swego korpusu dyspensować, to niechayże się przynaymniey ci, którzy żony i familie maią, na moment w domach zostaną. W nadziei że ten śrzodek na wszystkie klassy obywatelow powszechnie rozciągniony będzie, udzieli dyrektoryat wszystkim do armiy przeznaczonym osobom, które się iescze w domach swych znayduią, tym czasowych lub też ieżeliby gdzie indziey pożyteczniey użyte być mogli zupełnych urlopow. Z prawdziwym ukontentowaniem, Obywatelu Ministrze, donosi ci dyrektoryat o tey pierwszey dobroczynności z iutrzynki pokoiu, i zaleca ci, abyś go w wykonaniu tego wspierał, nie naruszaiąc w niczym całości armiy, aby przez to skutkow negocyacyi i zupełnego pokoiu na niebezpieczeństwo nie wystawić.

Podpisano *Letourneur*, *prezydent*
Lagarde, *jen. sekretarz.*

Minister woienny oznaymił okolnikiem że przy teraźnieyszey nadziei zupełnego pokoiu, rozpisane dostawienie koni dla armii, nie będzie iuz potrzebne.

Dyrektoryat ma wkrótce o teraźnieyszey wielkości naszych armiy rapport uczynić. Rada 500 wyznaczyła także kommissyą dla ułożenia zupełney xięgi ustaw dla morskiego i lądowego woyska; ta kommissya składa się z 6 osób, do którey Pichegru, Jourdan, Ferrand, Aubry &c. w chodzą. Dyrektoryat ma równie plan liczby woyska podać, które pod czas pokoiu będzie trzymane.

W Tulonie uzbraiaią teraz drugą eskadrę, która iak słychać do brzegów Włoskich iest przeznaczona. Pierwsza eskadra

)z

dla przeciwnych wiatrów nie mogła iesz-cze wyyść na morze.

Sieyes pokazał się iuż w tych dniach, nosząc lewą rękę na bindzie, w radzie 500. O procefsie iego zaboycy nic nie słychać.

Słychać iż Anglicy z 1400 galerowych więźniów, których my im wylądowali, 400 nam o koło Honfleur na ląd wysadzili.

Onegday przed czołem obozu pod Grenelle zostało 2 żołnierzy rozstrzylanych, za to, że iednego swego officyera zabili.

Kilku nowych deputowanych żądali, aby wyraźny stan teraźnieyszego skarbu był radzie podany. — Propozycyą ich odesłano do kommifsyi skarbowey. — Maią także proiekta względem pensyy i nadgród woyskowych osòb bydź podane.

Domyślaią się tu, że wielu z oskarżonych w Vendome na wyprowadzenie skazanemi zostaną. — Dawny prezydent Paryzki Pache wydał teraz pismko względem fakcyy, stronniczego ducha &.

W kilku naszych pismach rozsiana pogłoska, iakoby jenerał Hoche do Hanoweru miał wchodzić, iest tym nie prawdziwsza, że iuż większa część armii Sambry i Mozy nazad zwrocona, i po podpisaniu przedugodnych artykułow więcey o tym myślić nie da się.

Względem pokoiu nie wiemy tu iescze nic więcey; to trzeba naszemu rządowi na pochwałę przyznać, że podobne interefsa, iako też inne taiemnice kraiu, ktòrym wcześne oznaymienie mogłoby za szkodzić, nader w sekrecie trzyma. Tyle się zdaie bydź pewnym, że zupełny pokoy między rzecząpospolitą Francuzką i Cefsarzem w Medyolanie zawarty zostanie. Jenerał Buonaparte i Clarke będą tam pełnomocnikami z strony Francyi; pierwszy ma nie ograniczoną moc, a drugi iest mu tylko dodany. Pokoy z rzeszą Niemiecką zdaie się ieszcze bydź bardzo dalekim; przynaymniey kilka ieszcze miesięcy przeminie nim on do skutku doydzie. Na rozwinięcie niektórych krytycznych okoliczności oczekuią, na ktòrych wiele zależy. Allians z Cefsarzem zdaie się bydź bardzo bliski i ten może los iakiey części Europy i Niemiec odmieni.

Inskrypcye stoią dziś 23 liw: za sto.

Z Londynu d. 26. Maia.

Na onegdayszey audyencyi oddał P. Fox Królowi prożbę od miasta Antrim o oddalenie teraźnieyszych ministrów, i potym iako członek tayney rady miał prywatną audyencyą u Kròla, na którey Krolowi Jmci z właściwą mu otwartością trwogę swoię o smutnym teraźnieyszym położeniu Irlandyi i Anglii dał poznać. Niektóre tuteysze pisma dodaią, że sam iak nayusilniey Króla upraszał aby teraźnieyszych ministrów oddalił, w czym on sam nayniemnieyszego osobistego interefsu nie ma, chce tylko spokoynym przypatrywaczem zostać, i nawet gotow iest z politycznego teatru zeyść. Król wysłuchał z wielką uwagą wszystkie te przełożenia, ale naymnieyszey odpowiedzi na nie nie dał. Dzisiay czyni P. Fox swoią mocyą w niższey izbie do reformy parlamentu, o czym się iuż w tych dniach z Xciem Bedford, wielu innemi parami i 52 członkami niższey izby naradził. Gdy ta mocya zapewne nie przeydzie, chce więc P. Fox iak słychać. tak iak P. Grattan w Irlandyi z całą swoią partyą iutro z parlamentu wyyść.

Flotta lorda Bridport znowu z Torbay pod żagle wyszła, i d. 23 widziana iuż była przy Falmut. Na tey flocie panuie cią-

gła spokoyność; ale za to duch rozruchow ogarnął maytkow wielu innych woiennych okrętow, a szczególniey w Shernes, w Dünen &c. Maytkowie w Shernes nie chcieli ieszcze zawsze do swych powinności prędzey powrócić, poki lordowie admiralicyi sami do nich nie przybędą i ich delegaci wszystkiego dla nich nie wyrobią. Dla uniknienia rozpusty posłano 2 regimenta millicyi do Shernes; to tak rozgniewało maytkow, że zaraz wszystkie armaty opanowali, krwawą banderę wywiesili i wszystkiemi okropnościami grozili. Okręty odprowadzili potym z Shernes do Nore; i gdy około okrętu woiennego St. Fiorenzo płynęli, za to że im maytkowie tego okrętu nie przyklaskiwali, wystrzelili do niego z armaty; lecz gdy im ci przyklask dali ustał dalszy krwi rozlew.

Na woiennych okrętach w Plimut odprawili maytkowie wszystkich officyerow, ktòrzy im się nie podobali. Jeden officyer był w tyle u kary uwiązany i przy biciu bębna od maytkow po wszystkich ulicach prowadzony; łożko swoie musiał na plecach dzwigać; oprocz bicia i kułakow uszedł przecię szczęśliwie ich rąk. Tych zaś officyerow, z których kontenci są, prowadzili w tryumfie na wozach z muzyką: *God save the King i Rule Britannia* po mieście. Ci officyerowie byli laurami uwienczeni i maytkowie ubiegali się na wyścigi do okazania im naywiększych honorow. Admirał King odwiedził potym okręty w Plimut dla naprowadzenia maytkow do posłuszeństwa.

W Portsmut nie poszło tak spokoynie; maytkowie popełnili tam bowiem wiele nieprzyzwoitości, obalili dom, rabowali &c. Musiano mocne patrole wysłać i kilku niespokoynych wzięto pod wartę. Więcey w następuiącym liście:

List z Portsmut d. 26 Maia.

"Dla uwolnienia aresztowanych maytkow, przybyło dzisiay kilka set ich kollegow do miasta. Grozili obaleniem odwachu i innemi gwałtami. Wypuszczono wspomnionych aresztowanych, 4 tylko, którzy naywiększe gwałty czynili zatrzymano. Maytkowie po wyrzucali wiele towarow ze sklepow na ulice; warty są wszędzie zmocnione i bramy po części zamknięte. Od nowych rozruchow nie iesteśmy ieszcze bezpiecznemi."

W Irlandyi trwaią wciąż rozruchy, rozboie, małe potyczki i aresztowania. Dla obrony tego kraiu uzbroiaią teraz w wielu Irlandzkich portach armatne szalupy. Liczba armat, którą ziednoczeni Irlandczykowie w połnocnych miastach do swoiey potrzeby przeznaczyli, wynosi 2659, a ludzi, których nayprzod w pòłnocnych stronach uzbroić chcieli 22,024.

Kommenderuiącego w Irlandyi jenerała hrabiego Carhampton chciano iuż zabić; ale zaboyca iest schwytany.

W Irlandzkim parlamencie, mowią tuteysze pisma, nigdy większa zgoda nie panowała, iak teraz, gdy się oppozycya całkiem od parlamentu oddaliła.

Artylleryści w Wolwich żądali także poprawienia żołdu i podali niektóre użalenia. Żeby tam zaś do krwi rozlewu przyszło, nie masz pewności.

W Chinach zaszły także rozruchy. Część tamteyszych gornych mieszkańcow są nie kontenci, że Cesarz swego 15go syna do tronu przeznaczył; oni chcieli starszego. Wysłano przeciwko nim woyska.

Na wieyskiey uczcie, która we wtorek w Frogmore dawana była, znaydował się i admirał Howe, którego król uściskaniem ręki powitał, i za przywròconą spokoyność między iego bracią (maytkami) na flocie lorda Bridport podziękował. Wszystka przytomna szlachta poszła za tym przykładem.

Sławnemu Garrick, aktorowi, stawiaią teraz w opactwie Westminster nadgrobek.

Robotnicy w królewskim warsztacie okrętów, żądaią także natarczywie poprawienia płacy. Wiele Irlandczyków którzy się w Londynie bawią, miewaią swoie schadzki, do których rozpędzenia policya musiała gwałtu użyć, gdzie się bez krwi rozlewu nie obeszło.

Wczoray przybył kuryer Bafset z depeszami od P. Morton Eden z Wiednia. P. Hammond zastał w Dreźnie, gdzie się dotąd bawi.

Xżę. Würtemberski wyieżdza d. 31 t. m. z swoią żoną do Cuxhaven, a z tamtąd na Hanower do Stuttgardt. Wczoray winszowała im korporacya miasta Londynu szczęścia w ich małżeństwie.

Tuteysze pisma mówią, że Angielskie pryzy, które Francuzcy korsarze od nieiakiego czasu do Nant przyprowadzili, 3 mill. f szt. wartości wynoszą. Z tamtąd wysłano na wolnym od napaści okręcie 50 zabranych Angielskich kapitanów okrętowych.

P.S. Wtym momencie odbieramy pewną wiadomość, że jenerał Conway z Blackheat o 6 mil od Londynu woiennemu ministrowi Windham rapport posłał, że w swem zamiarze uczynienia nad artylleryą rewii, i tę potym dla zabezpieczenia się od wylądowania Francuzow na brzegach chcąc rozstawić, powszechnego i iednomyślnego sprzeciwienia się doznał, tak że nie mogł rewii uczynić. Bunt ten tak się powszechny zrobił, iż ten jenerał ani iedney armaty uprowadzić nie mogł kazać. Jest on w naywiększey niespokoyności i prosi ministra o nowe instrukcye. Przyczyny tego buntu nie wiemy ieszcze, ale ieżeli przez roztropne śrzodki nie będzie prędko uspokoiony, może za sobą smutne skutki pociągnąć.

Obrady Parlamentu.

We czwartek P. Fox długą miał mowę, w którey chciał izbę nakłonić do cofnienia billu przeciw zdradzie i buntom, które na końcu 1795 roku dla zabezpieczenia Króla i zagrodzenia buntownym schadzkom w parlamencie wydane były. Co się tycze pierwszego billu względem ocalenia osoby królewskiey, już za Edwarda III. uchwalone akta dosyć były dostateczne. J. K. Mość nie potrzebuie tak ostrey ustawy, która z granic konstytucyi wykracza. Szlachetny Krola charakter i wszystkim miły ubezpiecza go przeciw wszelkiemu gwałtowi, bo nad sercami ludu panuie. Zdrada, ten obrzydliwy występek nad swoie granice zbyt daleko iest rozciągniony, że polityczne pisma i druki, gdzie każdy swoie zdanie nad formą rządu wyraża, skoro się rządowi nie podobaią, bywaią karane karą haniebney śmierci rownaiącą się, to iest wywiezieniem do Botany-Bay. Zbyteczna boiaźń czyni ludzi okrutnemi, krwawemi i zaciętemi, i nie potrzeba się dziwić, że ministrowie przez swoie ostre postępowania bardziey ludzi roziątrzaią i psuia. Co się tycze drugiego aktu względem zapobieżenia schadzkom? To okreslenie i naruszenie

istotnych praw ludu są tey natury, że niecierpią żadnego wyiątku i okryślenia. Na nich samego rządu trwałość i ustanowienie zależy, to iest prawo ludu naradzania się w politycznych interefsach; prawo skarżenia się przed parlamentem i tronem na swoie uciemiężenia. Lecz iak daleko to prawo ludowi Angielskiemu odięto, daie się widzieć z uchwał zgromadzeń wydziałowych żądaiących oddalenia ministrow. Co za smutne są skutki takiego określenia, można z iedney xięgi wyczytać, która naywyraźnieysza ze wszystkich:— Zbuntowanie Irlandyi.— Gdy bowiem bill konwencyyny zabronił Irlandczykom zgromadzać się w pośrzod dnia, zgromadzali się w nocy, korrespondowali z nieprzyiacielem, czego okropnych doznaiemy skutkow, grożących zupełnym przewroceniem rządu. Prawo naradzania się i udawania do Króla tak wolne bydź powinno dla ludu, iak wolne iest powietrze, którym oddycha. Nigdy prawo przymusu nie może zdania ludzi odmienić, im mocniey strumieniowi myśli ludzkich kładziemy tamę, tym tężey i prędzey ią rozrywa.— P. Adair odpowiedział, że potrzeba, która nas do tego billu przyprowadziła, ieszcze nie ustaie, i żądał iego przedłużenia, dla utrzymania spokoyności bezpieczeństwa i rządu. Od rewolucyi Francuzkiey, umysły ludzkie tak są przeięte nowością, że ich wybuchnienie przynaymniey w publicznych zgromadzeniach tłumić potrzeba, na których często naynieprzyzwoitsze zdania odbieraią oklaski. Wniosek P. Fox 260 głosami przeciw 52 odrzucono.

We środę powstały ważne spory względem podwyższenia płacy dla woyska. Sekretarz woienny obszernie mowił o przyczynach takiey ustawy. Wiadomo iest mowił, że żywność znacznie zdrożała i dziwić się potrzeba, iak żołnierz z swoiego żołdu wyżyć potrafi Już przed pięcia latami myślano o dodatku dla nich w chlebie i pieniędzach; w czasie drogości miały bydź dla nich taniey chleb i mięso przedawane, a skarb miał to nadgrodzić; mimo tego iednak Krol Jmć uznał potrzebę podwyższenia ich żołdu, a to tym więcey, gdy flotty nie dawno podobny dodatek otrzymały. Żądanie woyska nie mniey iest sprawiedliwe, choć nie gwałtownym sposobem popierane, ale przez wyższe ręce zaniesione i polecone. Te same diabelskie sztuki, które tyle zaburzenia na flocie uczyniły, i z jakobińskich wylęgły się podszczeń, pracowały we dnie i w nocy, aby woysko odwieść od powinności; lecz wyiąwszy niektórych żołnierzy, woysko wierne Królowi i swoiey przysiędze zostało. Warto więc wdzięczności parlamentu ile ta z oszczędnością skarbu zgodzić się może. Gdy przeszedł szczeguły tego proiektu, wniosł aby każdemu Gemeynowi 2 pence dodane były, a tak każdy $13\frac{1}{2}$ pencow codzień dostanie i na to Krolowi Jmći 224,000 od d. 25 maia do 24 grudnia uchwalone będą.— P. Schmit nic nie mówił przeciw samemu podwyższeniu, ale sposòb, którym wykonane bydź miało zdawał mu się przeciwny. Już przed ośmiu dniami pieszym regimentom było to przy paradzie oznaymione i żołnierze rzucaiąc kapelusze do gory krzyknęli: Niech żyie Xiążę York. To się stało na rozkaz ministra, i dla tego mówi P. Schmit zdaie mi się rzeczą bydź dziwną i z konstytucyą nie zgodną, żeby żołnierze pierwey o tym wiedzieli, a niżeli parlament.... Nie przypisuie minis-

trom żadnych szkodliwych zamiarów; ale mu się zdaie, iakbyśmy woyskowemu rządowi poddani byli. Jest to targnieniem się na konstytucyą i może naysmutnieysze skutki za sobą pociągnąć. P. Pitt bronił się przeciw tak twardemu obwinieniu. — P. Sheridan wymowił sobie czas namysłu, aby mogł w tak ważney materyi myśli swoie otworzyć.

Z Włoch d. 23. Maia.

Dotąd nie mamy ieszcze żadnego autentycznego czynu, któryby utwierdzał i ogłosił rzeczpospolitą Włoską. Ta zwłoka iest przyczyną wielu domysłow mniey lub więcey do prawdy podobnych. Z tym wszystkim nie przestaią organizować tych nowych budow, ktorych do postawienia niektórzy obywatele rewolucyynie bardzo się gorliwie przykładali. Rząd Cyspadańskiey rzeczypospolitey bardzo iest czynny i dekretował, że ciało prawodawcze i dyrektoryat będzie miał wartę z grenadyerow i iazdy złożoną. W Brescia ustanowiono rząd tymczasowy zupełnie prawie podobny do systematu municypalności, sądownictwa i administracyi, iaka się znayduie we Francyi.

Donoszą z Liworna, że ambaſsador Turecki do Paryża przeznaczony d. 11 t. m. przybył do tamteyszego portu z licznym dworem i bardzo wspaniałym ekwipażem. Flota Angielska od 6ciu liniowych okrętow wyszła na morze śrzodziemne.

Z Kolonii d. 28. Maia.

Pierwsza kolomna połnocney armii z Hundsruck idąca, dzisiay do nas tu przybyła. List zaś pisany z brzegu prawego Renu zamyka następuiące szczeguły: Jenerał kommenderuiący uorganizował armią Sambry i Mozy; część tey armii zostanie się dopoty w polu, poki negocyacye pokoiu trwać będą. To korpus składać się będzie z pierwszy dywizyi pod kommendą Lefebure, z drugiey pod kommendą Lemoine z trzeciey pod jenerałem Championet, i z tey którą kommenderuie Grenier. Reszta armii Sambry i Mozy będzie rozłożona w tyle kantonami. Przez tę nową organizacyą diwizye jenerałow brygad le Grand, Oliwier i Watrin są zmieszane i podzielone między dywizye czuwaiące, i kantonuiące; ostatnich niewiemy ieszcze jenerałow; dywizye iednak iazdy, dragonii i strzelcow będą zachowane. Cała armia iest w jeneralnym poruszeniu.

Z Wetzlar d. 31. Maia.

Część woyska Francuzkiego, która się przez nasze miasto i okolice nasze za Lanę cofała, zwrociła się i poszła ku Giesen. To miasto rownie iak Butzbach licznym iest osadzone garnizonem. Mamy tu teraz jenerała Lemoine, i kommendanta korpusu indzynierow Delle, i dwoch jenerałow adiutantow. W Friedberg bardzo mało iest woyska, gdzie iest kwatera jenerała Hoche.

Mowią, że do Kaſsel przybyło wiele officyerow artylleryi i indzynierow Pruskich; zapewniaią nawet, że się tam ma formować korpus artylleryi konney.

Z Bazylei d. 23. Maia.

Minister Ceſsarski baron de Degelmann poiechał ztąd wczoray do Wiednia; pod iego niebytność P. Greiffeneg trzymać będzie intereſsa.

Z Strazburga d. 24. Maia

Cała armia Renu i Mozeli cofa się za Ren; wyiąwszy śrzodek kommenderowany tymczasowo przez jenerała Vandamme, po którym jenerał Desaix, skoro przyidzie do zdrowia, znowu kommendę obeymie.

DODATEK

DO Nru. 48.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srzodę Dnia 14. Czerwca 1797.

Z Bruxeli d. 24. Maia.

Prześladowanie katolickiego duchowieństwa nie ustaie tu ieszcze i może za sobą smutne pociągnąć wypadki. W Löwen wszyscy Xięża nie chcieli się deklarować podległemi rzeczypospolitey i dla tego im zabroniono wykonywać powołania swego. Przeszłey niedzieli wikary Kościoła S. Gertrudy iako nie wzywany ieszcze przed sędziego pokoiu, odważył się mieć mszą. Była ona tylko iedna dnia tego w całym mieście Löwen, i przeto zebrało się na nią do 6000 rożnego wieku i stanu ludzi: iedni znich byli w kościele, drudzy na cmentarzu, a inni stali po przyległych Kościołowi drogach i ścieżkach. Własnie pod czas Konsekracyi wpadł do Kościoła poczet mieyskich żołnierzy z pałaszami w ręku, powywracał wszystkich ktorędy przechodził powzięcie Xiędza do aresztu. Lud roziątrzony porwał się do ławek i stołkow, uderzył na żołnierzy i wielu znich okrył tak ciężkiemi ranami, że ledwie się mogli wyratować. Scenie tey kobiety i dzieci okropności przydały, które z wrzaskiem załosnym skupiwszy się około Ołtarza, nogami tratowane były. Zaraz potym zdarzeniu stanął cały garnizon pod bronią a kurierowie rozbiegli się w okolice dla ściągnienia dragonow na wzmocnienie garnizonu miasta. Takież gwałty dzieią się po wszystkich miastach i wsiach Niderlandu. Onegday skazano tuteyszego plebana na trzy miesiące do więzienia i zapłacenie 500 liw. zato iż nie dopełniwszy warunkow odbywał swoy urząd. Podobnie 40 innych Xięży z naszego miasta aresztowanych, czekaią swego wyroku.

Z Frankfurtu d. 28. Maia.

Dnia wczorayszego pod wieczor przybył tu jenerał Hoche, a dziś odieżdza. Jedzie on do Paryża, gdzie ma bydź konferencya wielu jenerałow względem nowego do Irlandyi wylądowania.

Pierwszy Cesarski kommissarz Xiążę

następca Thurn i Taxis d. 25 z Ratyzbony wraz z żoną wyiechał i udał się do Trogenhofen letniey swoiey rezydencyi w Szwabii.

Francuzi znalezli w Wenecyi około 60 większych i mnieyszych zupełnie do użycia zdatnych okrętow woiennych, których do zamiaru swoiego zapewne użyią.

Z Dwochmostow d. 28. Maia.

Od d. 25 znayduie się tu jenerał St Cyr z sztabem lewego skrzydła armii Francuzkiey, ale woyska przy nim nie wiele. Kommifsarz Monney zatrudnia się tymczasową administracyą okolic, które armia Mozeli zaymuie. Zostanie on, iak się zdaie rzeczą podobną pierwszym administratorem, a dla innych kraiow bez względu że do rożnych rządow należą, wyższe policyi i sprawiedliwości kollegium będzie ustanowione.

Z Madrytu d. 14. Maia.

Mòwią, że wypowiedzenie woyny Portugalii z strony naszey nie pierwey nastąpi, aż rząd Francuzki zezwoli na pewne taiemne warunki od dworu naszego sobie przełożone. Po takowym układzie jenerał Uruttia obeymie kommendę nad armią, która iest przeciw Portugalii przeznaczona.

Przed kilką dniami admirał Mazaredo kazał 12 liniowym okrętom i 7 fregatom wyyść z Kadyx na morze i manewrować, na co przednia straż flotty Angielskiey się cofnęła.

Wieść jakoby Anglicy zagarneli Portorico i Caracas tak mało się dotąd potwierdza, iak zdobycie przez nich bogatego konwoiu, który płynął z Ameryki do Kadyx pod zasłoną iednego liniowego okrętu o 74 armatach. O Hawana tym mniey się tu obawiamy, bo tam teraz mocny żnayduie się garnizon.

Niektórzy utrzymuią, iż eskadra Angielska z 12 liniowych okrętów i 30 przewozowych statków złożona, pominęła Kartagenę; ma ona bydź oddziałem flotty admiała Jervis do Minorki przeznaczonym.

Z Hagi d. 30. Maia.

Universitas narodowa w Leydzie będzie odtąd bezpłatnie wszytkie stopnie doktorstwa tak dla rodakow iako i obcych wydawać. W urządzeniu iey tak iak i akademiów wielkie zaydą odmiany, osobliwie co się ściąga do teologicznego wydziału, ponieważ tu teraz żadney panuiącey religii niema, ale równa wolność dla każdey warowana. Pestel sławny nauczyciel prawa w Leydzie powraca do Niemiec oyczyzny swoiey, maiąc brać zabezpieczoną tu dla siebie pensyą roczną 3000 Zło.

Wyglądaią w Utrechcie i tu u nas w Hadze niebawnie przybycia sławnego jenerała Pichegru, a teraźnieyszego prezydenta rady 500 w Paryżu.

Dnia wczorayszego znaleziono ciało Francuzkiego pocztmistrza w Amszterdamie nie daleko od tegoż miasta, który się sam pistoletem zastrzelił

Wice-admirał Sels, którego przeznaczano na członka do rady woienney sądzić maiącey kontra-admirała Lukas za iego ku przylądkowi dobrey nadziei wyprawę, wyprosił się od tego urzędu, twierdząc, iż zaraz z początku instrukcyi tego kontra admirała nie chwalił, ani iego eskadry niemiał za dostateczną do spotkania się z nieprzyiacielem. — Niektórzy Rotterdamczykowie nalegali, aby dane instrukcye kontra-admirałowi Lukas drukowane były.

Mocyą reprezentanta Beym, w którey nastawał, aby umorzenie długôw, wprowadzenie iedności skarbu i uskutecznienie nowego

podziału kraiu na prowincye, odłożyć aż do roku 1800, zgromadzenie narodowe odrzuciło.

Jest tu wiadomość z Paryża, iż Francuzki ambaſsador obywatel Barthelemy w Bazylei obrany został od rady starszych nowym członkiem Dyrektoryatu na mieysce wyszłego dyrektora Letourneur, ale na to potwierdzenia ieszcze oczekuiemy.

Z Neuwied d. 31. Maia.

Tuteysze pismo czyni następuiące nad teraźnieyszemi okolicznościami uwagi:

" Pokoy musi szczegulnieyszą piękność posiadać; może iest rzadkim zwierzęciem, że go troskliwie zamykaią niepokazuiąc go nikomu? masz tak delikatną skorę, że go przed powietrzem chować potrzeba? może go dopiero w iesieni na Frankfurtski iarmark chcą wyprowadzić? — Musi coś podobnego bydź: nie można się ani w Paryżu, ani w Wiedniu, ani w Wenecyi dowiedzieć iak on wygląda; iest że on prosty, krzywy, piękny, brzydki, naymilszy, dobry, zły, słodki, gorzki, zdrowy, chory. — O Nieba! chorym niechay nie będzie, boby mogł umrzeć, a to by dla nas nie dobrze było. Krotko mówiąc że on iest, to wiemy; ale iak wygląda to inna rzecz. „

" Z Amsterdamu piszą pod d. 22 t. m. że dyrektoryat wyprawił kuryera do Berlina z żądaniem od Króla Pruskiego uznania Hollenderskiey rzeczypospolitey bez Stadhudera. Ten kuryer ma rozkaz czekania odpowiedzi. Nie wiemy ieszcze iaka odpowiedź wypadnie, ale to wiemy, iż Stadhuder z swoią żoną z Londynu w Berlinie spodziewany. „

" Teraźnieysza polityka ieździ pocztą na wielkim wozie i wszędzie nowych podróżnych przybiera. Ona iedzie powoli, konie ustaią; wszędzie po drodze chce nowych podróżnych z sobą zabierać. Dokąd że ona iedzie? postylion sam nie wie, ponieważ mu ieszcze nie mogli powiedzieć gdzie iest mieysce kongreſsu. — Przewiduiemy zawczasu, i wielu iest tego zdania, że się powoz wywroci, iak wiedzie na błotniste drogi negocyacyi. Na ów czas co to będzie politycznych uderzeń, ran i rąk wywiniętych! Jeżeli do tego przydzie, z iakiemiż okolicznościami nie opiszą tego gazety? Tym czasem szczęśliwey drogi na kongreſs."

Z Wenęcyi d. 17. Maia.

Wczoray przed południem weszło tu 3000 Francuzow; na placu S. Marka wysiedli na ląd i wszystko spokoynie poszło. Jenerał Buonaparte iest tu sam oczekiwany. Nowa municypalność z 60 osób, składa się z ludzi z wszystkich stanow i narodow: z Grekow, żydow, bywszey szlachty, Słowianow &c. Pod karą śmierci nakazano wszystkie d. 12 maia wykradzione rzeczy powrocić. Uwięzionych 3 inkwizytorow stanu, maią nadzieię, że wolność odzyskaią. Jest wielkie podobieństwo, że część naszego kraiu do rzeczypospolitey Lombardzkiey przyłączoną zostanie. Nobili Wenecy sami swoie tytuły i godności po składali, i cały rząd będzie demokratyczny, tak iak był przed 500 lat. — Woyska Francuzkiego co raz tu więcey przybywa.

Od d. 13 t. m. używamy zupełney wolności druku i to co tu zaszło, iest iuż przez druk oznaymione i na publicznych mieyscach po przybiiane. S. Religia katolicka zostanie nienaruszona, tak iak bezpieczeństwo i własność każdego. Officyerowie Weneccy wczoray przed municypalnością przysięgę wierności wykonali.

DONIESIENIA.

Poniewaz Folwark Gierlachow zwany przy Sandomierzu leżący do Sandomierskiego szpitala ubogich, pod tytułem S. Hieronima, należący przy którym pole znaczne na 40 korcy rożnego zboża wysiewu znayduie się, w dniu 16 czerwca r. b. o godzinie 9 przed południem w kancellaryi cyrkularney Sandomierskiey wiecey daiącemu w 3 letnią puszczony będzie arendę, która się na dniu 24 czerwca r. b. zacznie a skończy się z dniem 23 czerwca roku 1800.

Więc podaie się to tym końcem do powszechney wiadomości, ażeby się każdy życzący tey dzierżawy na terminie wyżey wspomnionym tutay się znaydować, i oraz w dostateczną gotowiznę przysposobić mogł tak dla złożenia 10. części tyczącego pretium fisci, iako też dla zapłacenia anticipative połroczney dzierżawney raty.

Dalsze warunki kontraktu będą się od d. 1 czerwca r. b. w Kancellaryi urzędu cyrkularnego znaydować i każdemu na żądanie iego do przeyrzenia kommunikowane. W Sandomierzu d. 14 Maia 1797.

Z strony C. Kro: pełnomocney Zadworney Kommissyi Galicyi zachodniey. Dla sukcessorow i wierzycielow Antoniego Fischera ustanowiony iest termin schadzki na dzień 4 lipca.

Stosownie do przypomnienia K. Wegierskiey Statthalteryi de dato 18 aprila a. c. ustanowiony i rozpisany iest termin schadzki w mieście Libinie na dzień 4 lipca tak dla testamentem postanowionych sukcessorow zmarłego w Kim wolnym mieście Zeben (Libinium) w Szarowskim komitacie Antoniego Fischera, iako to sukcessorow Jana Jerzego Fischera bywszego inspektora dobr hrabiow Stahrenbergow w Nagy Orosch, Magdaleny Fischerowey z domu Bukorszki, i Klary z Fischerow żony Maxymiliana Magly mieszkaiących w Nikolsburgu w Morawie, iako też dla wszystkich owych wierzycielow, ktorzykolwiek pretensye iakie do maiątku pozostałego po rzeczonym Antonim Fischerze mieć rozumieią.

Co się niniejszym wszystkim tym, którym na tym zależy, w tym celu do wiadomości podaie, ażeby się z pretensyami swemi w mieyscu i dniu wyżey oznaczonym w raz z okazaniem dowodow przynależytych bądź osobiście bądź też przez dostatecznie na to umocowanych stawili i meldowali. W Krakowie d. 26 maia 1797. *Franciszek de Koflern.*

Z strony C. K. cyrkularnego urzędu w Krakowie czyni się niniejszym wiadomo, iż dom w mieście tuteyszym do Klasztoru Hebdowskiego należący na ulicy Mikołayskiey pod Nrem 652 sytuowany za wysokim dozwoleniem przez licytacyą na dniu 30 czerwca r. b. sprzedany będzie. Pretium fisci domu tego niezadłużonego iest zł: Pol: 8250, ktoren wiecey daiącemu za złożeniem summy licytacyyney w gotowych pieniądzach sprzedany będzie z warunkiem zasiągnienia konfirmacyi aktu licytacyynego z strony C. K prześwietney Zadworney Kommissyi; Licytacya domu wyżey rzeczonego weźmie swoy początek na dniu iuż wyżey wspomnionym o godzinie 9 z rana w kancellaryi tuteyszey cyrkularney. W Krakowie dnia 29 maia 1797.

Jozef baron de Riedheim, C. K. Kons: Gubern: i Kapitan cyrkularny.

Dnia 11 czerwca roku tego przy pogorzelisku kuchni w Rachwałowicach, wzięty został zegarek złoty, z emalią koloru iasno popielatego, na ktorey emalii była cyfra F i drugie wspak, ten zegarek ma repetycyą cichą, w otworze ma sztyfcik bardzo nieznaczny. Ktoby go oddał ma nadgrody dukatow trzy.

W Kamienicy pod Nrem: 550 na Floryańskiey ulicy znayduie się wygodna, mocna i piękna z wyzłoconemi drągami, obręczami &c. z emaliami po bokach karyolka na przeday. Ktoby iey sobie życzył, może ią każdego czasu widzieć i tam się o cenie iey dowie.

Z strony Ces: Krol: Sądu Szlacheckiego Galicyi zachodniey Krakowskiego podaie się do wiadomości, iż dnia 22 czerwca r. b. o godzinie 9 z rana, i o godzinie 3 po południu, i w następuiących dniach w sądzie tuteyszym różne ruchomości, iako to: Kareta wcale nowa, poiazdy, futra, płótna, suknie, kobierce iedwabne, naczynia porcelanowe, zegarek &c. &c. przez licytacyą wiecey dawaiącemu za gotową zaraz zapłatę przedane będą. Do tey więc czynności wszystkich którzy z wyż wzmiankowanych rzeczy nieco kupić pragną, niniejszemi zaprasza się. Dan. w Krakowie dnia 31 maia 1797.

Woyna.
Piekarski.
Olechowski.

ZAPROSZENIE.

Stosownie do wysokiego rozporządzenia C. K. Zachodniogallicyyskiey pełnomocney nadworney Kommissyi JW. hrabia de Załuski zaprasza się, aby do finalnego obrachunku względem na skarb odebranego Krol: starostwa Oycow, w C. Krol: Zachodniogalicyyskiey dobr rządowych administracyi w czasie 6 tygodni od dnia dzisieyszego rachuiąc, albo osobiście, albo przez plenipotenta, tym pewniey stawił się, ile po upłynieniu takowego terminu, żadne z strony JW. hrabi czynione pretensye lub kwestye względem wspomnionego starostwa mieyscaby nie miały, gdyż dotąd powtarzane zapraszania bezskutecznemi zostały.

Z Ces: Krol: Zachodniogallicyyskiey dobr rządowych administracyi. W Krakowie dnia 9 Czerwca 1797.